

Rådets konklusioner af 20. maj 2014 om kvalitetssikring til støtte for uddannelse

(2014/C 183/07)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

SOM MINDER OM DEN POLITISKE BAGGRUND FOR DISSE KONKLUSIONER, JF. BILAGET,

SER MED TILFREDSHED PÅ:

de fremskridt, der er gjort i udviklingen af en kultur med løbende kvalitetsforbedring i uddannelsessystemerne i hele Europa — om end i varierende grad som følge af forskellige udgangspunkter — som fremhævet i en række nylige kommissionsrapporter ⁽¹⁾;

ER AF FØLGENDE OPFATTELSE:

1. EU's uddannelsessystemer, der er centrale bidragsydere med henblik på bedre job, kraftigere vækst og større konkurrenceevne, står over for betydelige udfordringer, som løbende forbedring af kvaliteten kan være med til at tackle. Disse udfordringer omfatter: bredere adgang, mindskning af frafaldet og forbedring af fastholdelsesprocenten, støtte til innovativ læring og sikring af, at de lærende erhverver den viden og de færdigheder og kompetencer, der er nødvendige for et inklusivt samfund, aktivt medborgerskab, livslang læring og beskæftigelsesegnethed, uanset deres sociale og økonomiske baggrund.
2. Kvalitetssikringsmekanismer kan spille en vigtig rolle i at hjælpe uddannelsesinstitutioner og beslutningstagere med at løse disse udfordringer ved at sikre, at uddannelsessystemernes og de enkelte institutioners kvalitet er tilstrækkelig høj. Kvalitetssikring — som led i en række foranstaltninger truffet af myndigheder og institutioner — øger gennemsigtigheden og understøtter tilliden til relevansen og kvaliteten af viden, færdigheder, kompetencer og kvalifikationer, som igen er baseret på tillid til institutionernes og uddannelsesudbydernes kvalitet.
3. Europæiske kvalitetssikringsinstrumenter sammenholdt med den europæiske referenceramme for kvalifikationer (EQF), referencerammen for kvalifikationer i det europæiske område for videregående uddannelser og de nationale referencerammer for kvalifikationer, der har relation til disse, har alle bidraget til at udvikle en kvalitetskultur i uddannelsesinstitutionerne, hvilket på sin side også har lettet læring og arbejdskraftmobilitet på tværs af grænser og systemer.
4. I lyset af de erfaringer, der er høstet inden for videregående uddannelse og erhvervsrettet uddannelse, kan fleksible kvalitetssikringsordninger støtte kvalitetsforbedring inden for formel og ikkeformel læring i alle uddannelsessektorer og tage hensyn til voksende fænomener som f.eks. åbne uddannelsesressourcer og grænseoverskridende uddannelse, herunder ved franchise ⁽²⁾;

ER ENIGT OM FØLGENDE:

1. Der er et betydeligt potentiale for mere effektive tilgange til kvalitetssikring i alle uddannelsessektorer, hvor man fra tjeklistebaseerede metoder går i retning af at udvikle en ægte rodfastet kultur af kvalitetsforbedring på uddannelsesområdet, der kan højne standarderne og forbedre læringsresultaterne.
2. Kvalitetssikring — inden for rammerne af løbende kvalitetsforbedring — bør støtte reformer af uddannelsessystemerne i overensstemmelse med EU's og medlemsstaternes reformdagsordener.
3. Inden for videregående uddannelse er kvalitetssikring — navnlig intern kvalitetssikring — blevet et stadigt mere effektivt redskab til at hjælpe højere uddannelsesinstitutioner med at nå deres mål. Udformningen af ekstern kvalitetssikring varierer mellem medlemsstaterne alt efter nationale behov og omstændigheder, og bl.a. programakkreditering og evaluering på institutionsniveau bidrager til at øge tilliden og forbedre

⁽¹⁾ Jf. bilaget (»Anden baggrund«).

⁽²⁾ Grænseoverskridende uddannelse omfatter udbud af videregående uddannelsesjenester i udlandet via universitetsfilialer eller inden for rammerne af franchise eller valideringsaftaler indgået mellem en eksporterende og en modtagende institution.

standarderne. Tendensen inden for ekstern kvalitetssikring til evaluering på institutionsniveau er stigende, hvilket hjælper højere uddannelsesinstitutioner med at tilpasse deres udbud på en mere fleksibel måde, der både tilgodeser deres egne og de lærendes samt arbejdsmarkedets og samfundets behov.

4. Inden for samme område har grænseoverskridende samarbejde om kvalitetssikring en afgørende rolle at spille med hensyn til at opbygge tillid og højne kvalitetsstandarderne, støtte læringsmobilitet, forbedre klimaet for fælles programmer og bidrage til velfungerende videregående uddannelser på tværs af grænserne og ved franchise. Åbning af muligheder for, at kvalitetssikringsagenturer kan tilbyde grænseoverskridende kvalitetssikring gennem det europæiske kvalitetssikringsregister for videregående uddannelser (EQAR), idet nationale krav opfyldes, skulle hjælpe med til at stimulere en europæisk dimension inden for kvalitetssikring og lette grænseoverskridende evaluering og føre til enklere procedurer for fælles programmer.
5. Hvad angår erhvervsuddannelse har de vejledningsværktøjer og det undervisningsmateriale, der er udarbejdet i EQAVET⁽¹⁾-netværket, støttet fremskridt i retning af en kvalitetskultur i medlemsstaterne, og de fleste medlemsstater har enten allerede gennemført eller er i øjeblikket ved at udvikle en national kvalitetssikringstilgang i overensstemmelse med EQAVET. Der bør udfoldes yderligere bestræbelser på navnlig at sikre, at kvalitetssikringsordninger tager større hensyn til læringsresultater og tilgodeser ikkeformel læring og arbejdsbaseret læring i enten formelle eller ikkeformelle rammer alt efter de nationale forhold.
6. Erfaringerne med EQAVET kan tjene som grundlag for udvikling af en samlet tilgang til kvalitetssikring inden for voksenuddannelse.
7. En mere gennemslagskraftig kvalitetssikring i de forskellige sektorer og i ordningerne for validering af ikkeformel og uformel læring — herunder alle former for onlinelæring — vil også medvirke til at opbygge tillid og støtte gennemtrængelighed på tværs af sektorer og lande;

OPFORDRER MEDLEMSSTATERNE TIL I OVERENSSTEMMELSE MED NATIONAL PRAKSIS OG UNDER BEHØRIG HENSYNTAGEN TIL NÆRHEDSPRINCIPPET AT SAMARBEJDE MED DE RELEVANTE INTERESSETER FOR:

1. at udvikle og fremme en kvalitetsforbedringskultur overalt på uddannelsesområdet med henblik på at forbedre kvaliteten af de lærendes viden, færdigheder og kompetencer samt læringsprocessens kvalitet, idet der gøres passende brug af europæiske kvalitetssikringsinstrumenter
2. at styrke kvalitetssikringsordningernes kapacitet til at håndtere nuværende og fremtidige udviklinger på uddannelsesområdet, f.eks. alle former for onlinelæring, og sikre, at kvalitetssikringsorganernes mandat er tilstrækkeligt fleksibelt i denne henseende
3. at sikre større gennemslagskraft med hensyn til resultaterne af kvalitetsvurderinger
4. at benytte finansieringsmulighederne i programmet Erasmus+ til at udvikle innovative tværnationale projekter, der sætter kvalitetssikring bedre i stand til at understøtte bæredygtige reformer i hele EU på uddannelsesområdet, og i givet fald anvende de europæiske struktur- og investeringsfonde til at fremme udvikling af kvalitetssikrede uddannelsessystemer
5. at tilskynde til fremme af kvalitetsundervisning på uddannelsesområdet gennem kvalitetssikring
6. at støtte den revision, der i øjeblikket foregår inden for Bologna-processens rammer af standarderne og retningslinjerne for kvalitetssikring i det europæiske område for videregående uddannelse, så de bliver klarere og mere anvendelige og nyttige, herunder deres anvendelsesområde, idet der lægges vægt på at højne kvalitetsstandarderne.
7. i givet fald at tilskynde til grænseoverskridende samarbejde mellem kvalitetssikringsorganer i alle sektorer og for alle uddannelsesformer
8. at sikre uddannelseskvaliteten på højere uddannelsesinstitutioner, der har campusser og franchisekurser i udlandet, med støtte fra nationale kvalitetssikringsagenturer gennem forstærket samarbejde mellem kvalitetssikringsagenturer i de udsendende lande og modtagerlandene eller ved at tillade EQAR-registrerede agenturer at evaluere institutioner, der tilbyder uddannelse på tværs af grænserne og ved franchise, med henblik på at løse kvalitetsspørgsmål og tilskynde til grænseoverskridende samarbejde og gensidig læring

⁽¹⁾ Den europæiske referenceramme for kvalitetssikring af erhvervsuddannelse.

9. at fortsætte gennemførelsen af EQAVET-rammen med henblik på at udvikle en kvalitetssikringskultur i og mellem medlemsstaterne, også blandt erhvervsuddannelsesinstitutioner, navnlig ved på nationalt niveau inden udgangen af 2015 — i overensstemmelse med Brugzekommunikéet — at arbejde på at oprette en fælles kvalitetssikringsramme for erhvervsuddannelsesudbydere, som omfatter erhvervsuddannelsesbaseret læring og arbejdsbaseret læring alt efter de nationale forhold
10. at sikre, at kvalitetssikringssystemer, -foranstaltninger og -instrumenter regelmæssigt evalueres, med henblik på at forbedre videreudviklingen og effektiviteten heraf;

OPFORDRER MEDLEMSSTATERNE OG KOMMISSIONEN TIL UNDER HENSYNTAGEN TIL DE FORSKELLIGE SEKTORERS SÆRLIGE KENDETEGN OG KRAV OG TIL DE NATIONALE FORHOLD:

1. fortsat at fremme gennemsigtighed i og komplementaritet mellem sektortilgange til kvalitetssikring ved at bygge på europæiske kvalitetssikringsprincipper i et livslangt læringsperspektiv med henblik på at sikre kvaliteten af de lærendes resultater og øge gennemtrængeligheden i uddannelsessektorerne. Videreudvikling kan omfatte:
 - a) at gøre større brug af en tilgang baseret på læringsresultater til fastlæggelse, levering og vurdering af viden, færdigheder, kompetencer og kvalifikationer, der bygger på den europæiske referenceramme for kvalifikationer for livslang læring og meritbaserede europæiske instrumenter såsom ECTS ⁽¹⁾ og ECVE ⁽²⁾
 - b) at fremme gennemsigtige kvalitetssikringsordninger, der bygger på eksisterende kvalitetssikringsrammer og støtter pålidelige, gyldige og troværdige vurderingsmetoder og -redskaber til validering af ikkeformel og uformel læring
 - c) at styrke forbindelserne og samarbejdet mellem interessenter på uddannelsesområdet og arbejdsmarkedet, bl.a. med henblik på at udvikle passende kvalifikationsovervågning og -prognostisering
 - d) i givet fald at inddrage relevante interessenter, herunder personale, lærende og arbejdsgivere — gennem kvalitetssikring — i strategisk beslutningstagning, udformning af kvalifikationer og programudvikling, -afvikling og -overvågning med henblik på at sikre løbende kvalitetsforbedringer i uddannelsesinstitutioner
2. at anvende potentialet i kvalitetssikring til at styrke gennemførelsen af nationale referencerammer for kvalifikationer i tilknytning til EQF
3. at trække på det igangværende arbejde i Bologna-processen inden for videregående uddannelse med henblik på at udnytte potentialet i kvalitetssikring til at skabe større gensidig tillid og gennemsigtighed som grundlag for at bevæge sig i retning af en mere problemfri anerkendelse af alle relevante kvalifikationer
4. at bestræbe sig på at øge den tværnationale gennemsigtighed i kvalitetssikringsordninger i andre sektorer og på andre uddannelsesniveauer under hensyntagen til erfaringerne inden for videregående uddannelse
5. at undersøge kvalitetssikringsordninger med henblik på at tage bedre hensyn til kvaliteten af ikkeformel læring og arbejdsbaseret læring alt efter de nationale forhold ved bl.a. at bygge på EQAVET-rammen, hvis det er relevant
6. at se nærmere på relevante kvalitetssikrings spørgsmål i relation til alle former for onlinelæring, f.eks. vurdering og certificering af nye lærings- og undervisningsformer
7. at arbejde hen imod tættere koordinering og forbedring af EQAVET og de europæiske kvalitetssikringsværktøjer inden for videregående uddannelser, navnlig ved at anvende en tilgang, der er baseret på læringsresultater, og som understøttes af gennemsigtighedsinstrumenter såsom EQF, Europass og europæiske meritssystemer — især i lyset af Kommissionens nylige evalueringsrapport om EQF og dens statusrapporter om kvalitetssikring inden for erhvervsrettet og videregående uddannelse ⁽³⁾

⁽¹⁾ Det europæiske meritoverførsels- og meritakkumuleringssystem inden for videregående uddannelse.

⁽²⁾ Det europæiske meritoverførselssystem for erhvervsuddannelse.

⁽³⁾ Jf. bilaget.

8. at undersøge inden for den åbne koordinationsmetode, hvilke muligheder medlemsstaterne har for at styrke deres egne kvalitetssikringsbestemmelser og -initiativer inden for førskoleundervisning, skoleuddannelse og voksenuddannelse, i lyset af de erfaringer, der er gjort i andre sektorer
9. at fortsætte med at fremme kvalitetssikringssamarbejde på internationalt niveau i alle sektorer gennem samarbejde med internationale organisationer, politikdialog med vigtige internationale partnere og partnerskaber med institutioner verden over;

OPFORDRER KOMMISSIONEN TIL:

1. at fortsætte med at forbedre forbindelserne og synergien mellem EU-gennemsigthedsværktøjer, der understøtter kvalitetssikring, anerkendelse og mobilitet, og i den forbindelse tilstræbe yderligere komplementaritet og konvergens mellem sådanne værktøjer, herunder ved at gøre status over konsultationerne om et europæisk område for færdigheder og kvalifikationer
 2. at fortsætte med at styrke gensidig læring gennem europæisk kvalitetssikringssamarbejde i alle sektorer, bl.a. ved hjælp af midler fra programmet Erasmus+
 3. at undersøge, hvordan medlemsstaternes udvikling af kvalitetssikringsordninger kan støttes, for at tilgodese forskellige lærings- og undervisningsformer eller på en sådan måde, at sådanne ordninger også kan anvendes på forskellige uddannelsessektorer og -niveauer.
-

BILAG

Politisk baggrund

1. Europa-Parlamentets og Rådets henstilling af 12. februar 2001 om europæisk samarbejde om evaluering af kvaliteten af skoleundervisningen ⁽¹⁾
2. standarder og retningslinjer for kvalitetssikring inden for det europæiske område for videregående uddannelse vedtaget i 2005 og tilsagnet om at revidere disse givet af ministrene på Bolognaministerkonferencen den 26.-27. april 2012 i Bukarest
3. Europa-Parlamentets og Rådets henstilling om yderligere europæisk samarbejde vedrørende kvalitetssikring inden for videregående uddannelser ⁽²⁾
4. Europa-Parlamentets og Rådets henstilling af 23. april 2008 om etablering af den europæiske reference-ramme for kvalifikationer for livslang læring, særlig de fælles principper i bilag III for kvalitetssikring inden for videregående uddannelse og erhvervsuddannelse ⁽³⁾
5. Rådets konklusioner af 12. maj 2009 om en strategiramme for det europæiske samarbejde på uddannelsesområdet for perioden indtil 2020 (ET 2020) ⁽⁴⁾
6. Europa-Parlamentets og Rådets henstilling af 18. juni 2009 om fastlæggelse af en europæisk referenceramme for kvalitetssikring af erhvervsuddannelserne ⁽⁵⁾
7. konklusioner vedtaget af Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet den 19. november 2010, om prioriteterne inden for et styrket europæisk samarbejde om erhvervsrettet uddannelse for perioden 2011-2020 ⁽⁶⁾
8. Rådets konklusioner af 28. november 2011 om moderniseringen af videregående uddannelser ⁽⁷⁾
9. Rådets resolution af 28. november 2011 om en ny europæisk dagsorden for voksenuddannelse ⁽⁸⁾
10. Rådets henstilling af 20. december 2012 om validering af ikkeformel og uformel læring ⁽⁹⁾
11. Rådets konklusioner af 15. februar 2013 om investering i uddannelse — et svar på Nytænkning på uddannelsesområdet: investering i kvalifikationer for bedre socioøkonomiske resultater og den årlige vækstundersøgelse 2013 ⁽¹⁰⁾
12. Rådets konklusioner af 25. november 2013 om den globale dimension af europæisk videregående uddannelse ⁽¹¹⁾
13. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1288/2013 af 11. december 2013 om oprettelse af Erasmus+: EU-programmet for uddannelse, ungdom og idræt ⁽¹²⁾
14. Rådets konklusioner af 24. februar 2014 om effektiv og innovativ uddannelse med henblik på at investere i kvalifikationer — som støtte til det europæiske semester 2014 ⁽¹³⁾.

⁽¹⁾ EFT L 60 af 1.3.2001, s. 51.

⁽²⁾ EUT L 64 af 4.3.2006, s. 60.

⁽³⁾ EUT C 111 af 6.5.2008, s. 7.

⁽⁴⁾ EUT C 119 af 28.5.2009, s. 2.

⁽⁵⁾ EUT C 155 af 8.7.2009, s. 1.

⁽⁶⁾ EUT C 324 af 1.12.2010, s. 5.

⁽⁷⁾ EUT C 372 af 20.12.2011, s. 36.

⁽⁸⁾ EUT C 372 af 20.12.2011, s. 1.

⁽⁹⁾ EUT C 398 af 22.12.2012, s. 1.

⁽¹⁰⁾ EUT C 64 af 5.3.2013, s. 5.

⁽¹¹⁾ EUT C 28 af 31.1.2014, s. 2.

⁽¹²⁾ EUT L 347 af 20.12.2013, s. 50.

⁽¹³⁾ EUT C 62 af 4.3.2014, s. 4.

Anden baggrund

1. den europæiske rapport fra maj 2000 om skoleundervisningens kvalitet: seksten kvalitetsindikatorer
 2. Eurydiceundersøgelsen: evaluering af skoler, der leverer obligatorisk undervisning i Europa, 2004
 3. rapporten fra Gruppen på Højt Plan om Modernisering af de Videregående Uddannelser om forbedring af kvaliteten af undervisning og læring i europæiske højere uddannelsesinstitutioner (juni 2013)
 4. 2013-undersøgelsen om kvalitetssikring inden for voksenuddannelse og rapporten af 24. oktober 2013 fra den tematiske arbejdsgruppe om kvalitet i voksenuddannelser
 5. rapporten af 19. december 2013 fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om evaluering af den europæiske referenceramme for kvalifikationer (EQF) — gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets henstilling om etablering af den europæiske referenceramme for kvalifikationer for livslang læring
 6. rapporten af 28. januar 2014 fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om udvikling af kvalitetssikring af videregående uddannelser
 7. rapporten af 28. januar 2014 fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om gennemførelsen af Europa-Parlamentets og Rådets henstilling af 18. juni 2009 om fastlæggelse af en europæisk referenceramme for kvalitetssikring af erhvervsuddannelserne.
-